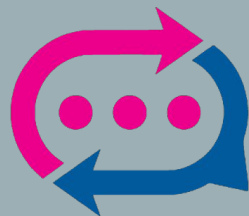

הבנת הנקרא

דרכים ושיטות
להוראת טקסטים בכיתה
פברואר 2025

עברית בשט"ח

שפה • טכנולוגיה • חיבור

...נתחיל מהלא

• לא

• קוראים טקסט ומסבירים כל מילה.

• לא

• מסבירים מראש כל מילה שאינה ידועה בטקסט.

• לא

• נותנים לתלמידים לקרוא בלי לכוון את הקריאה.

שיעור קריאה

המטרה:

לאמן את התלמיד בקריאה

כדי שיגיע לקריאה שוטפת (קריאה טכנית)

כדי להקנות לו כלים לקריאה משמעותית של טקסט

(הבנת הנקרא)

הטקסט הבא << קריאה עצמאית >>

כלים לקריאה עצמאית של טקסט

- פענוח אוצר מילים לפי שורש/הקשר/ידע עולם
- הבנת הטקסט בלי להבין את כל המילים בו
- הבחנה בין עיקר לטפל
- הבנת קשרים בין חלקי הטקסט
- הבנת מבנה הטקסט והיעזרות בו לצורך הפענוח

הכנת הטקסט להוראה

א. לפני הקריאה:

• מספור השורות

• חלוקה לקטעים

• מיון אוצר המילים והכנה להצגתו

א. סימון המילים החדשות

ב. מיון המילים החדשות: מה ללמד לפני הקריאה ומה להשאיר לפענוח בקריאה

ג. הכנת המילים לכתיבה על הלוח

ד. הכנת הסברים או תרגום למילים

הכנת הטקסט להוראה

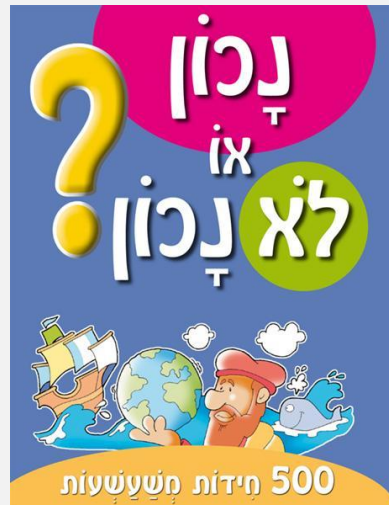
ב. במהלך הקריאה

- שיחת הכנה לטקסט (הקניית אוצר מילים, שיחה)
- עבודה על הקטע: פענוח - "פיצוח הטקסט"
- א. קריאה דמומה/קולית (תלמידים או מורה) + שאלה מנחה כללית
- ב. פסקה, פסקה
- שאלה מנחה (שאלה כללית על כל הפסקה)
- פיצוח הקטע (שאלות מידע "קטנות", ספציפיות)

הכנת הטקסט להוראה

ג. אחרי הקריאה

• וידוא הבנה (שאלות נכון/לא נכון, שאלות כלליות)

• שאלת סיכום על הקטע

• סיכום אוצר המילים של הקטע

• מטלת יישום: כתיבה, דיבור

אוצר מילים

■ סימון המילים החדשות

■ מיון המילים החדשות: מה ללמד לפני הקריאה

ומה להשאיר לפענוח בקריאה

אוצר מילים בטקסט

את המילים החדשות בטקסט צריך למיין לשלוש קבוצות

▪ מילים שאפשר לפענח לפי שורש/הקשר/ידע עולם

להשאיר לתלמידים לפענח תוך כדי קריאה

▪ מילים שאינן חשובות לפענוח הטקסט

צריך למצוא דרך מהירה להיפטר מהן תוך כדי קריאה

▪ שאר המילים

יש ללמדן לפני הקריאה

פענוח מילה לפי הקשר

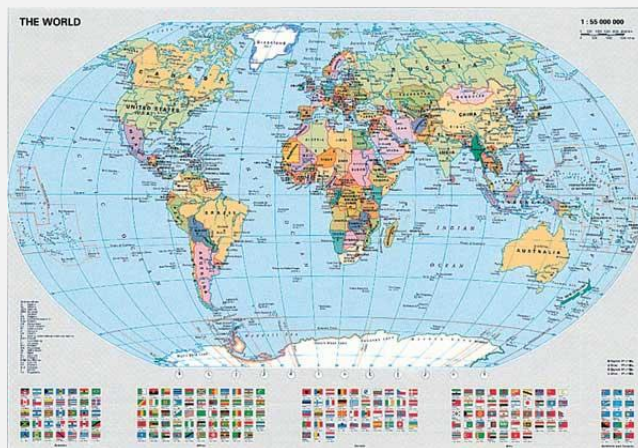
1. ה ---ים יושבים בחדר אחד, והנשים יושבות עם הילדים בחדר אחר.

2. בקיבוץ הזה הם לא עובדים ב---ות, הם עושים את כל העבודות בידיים.

פענוח מילה לפי ידע עולם

היום הראשון של השנה העברית הוא ראש השנה
ביום הזה, מספרת המסורת היהודית, --- אלוהים את
העולם.

פענוח מילה לפי שורש

◆ שמעת על ה**תַּחְדִּישׁ** האחרון של האקדמיה ללשון עברית

◆ אתה יכול להמליץ לי על **גרפיקאי**?

◆ אתה יכול לתת לי בבקשה את ה**מַדְגֵּשׁ** הירוק?

הדגמה – קיבוץ הרדוף

1. המילים להקניה מראש: חקלאות, טבע, לשחק
2. קראו את הטקסט
3. חלקו את הקטע לפסקאות
4. חשבו על שאלה מנחה לכל קטע
5. חשבו על שאלות "קטנות" לכל פסקה

החלוקה לפסקאות (קטעים)

3-1•

8-4•

12-9•

17-13•

המילים להקניה

- טבע
- מכונה
- חקלאות
- מיוחד
- לשחק
- תבלינים

מילים שיש צורך להקנות לפני הקריאה:

טבע, חקלאות, לשחק

שאלה/מטלה מנחה

בטקסט יש מילים לועזיות =
מילים שבאות מאנגלית
מצאו לפחות 5 מילים כאלה.

שורות 1, 3

בגליל, ליד חיפה, יש קיבוץ קטן ומיוחד,
קיבוץ הרדוף. האנשים בקיבוץ לא רוצים
לגור בעיר גדולה כמו תל אביב או חיפה.
הם מחפשים שקט ורוצים לגור במקום קטן.

שורות 1-3

השאלה המנחה:

למה אנשים גרים בקיבוץ הרדוף?

השאלות הנקודתיות:

א. איפה נמצא הקיבוץ?

ב. איפה האנשים בקיבוץ לא רוצים לגור? למה?

ג. יש עוד קיבוצים כמו קיבוץ הרדוף? איך כתוב בטקסט? (מיוחד)

שורות 4-8

החיים בקיבוץ הרדוף הם לפי האידאולוגיה האנתרופוסופית של רודולף שטיינר. האנשים בקיבוץ אוהבים את הטבע ולא את המודרניזציה. הם אוהבים את האדם ולא את המכונה. הם לא רוצים מיקרוגל בבית, הם לא רוצים טלוויזיה וגם לא מחשב. החברים בקיבוץ עובדים בחקלאות אורגנית – חקלאות בלי כימיקלים.

שורות 4-8

השאלה המנחה:

מה אנחנו יודעים על האידאולוגיה של הקיבוץ?

השאלות הנקודתיות:

א. איך נקראת האידאולוגיה של הקיבוץ?

ב. מה אנשים אוהבים ומה לא? (מכונה)

ג. אילו מכונות יש בטקסט?

שורות 9-12

בערב הם יושבים ביחד, עושים מדיטציה ויוגה, שרים, ומדברים על הטבע ועל החיים.

הילדים בהרדוף לומדים בבית ספר מיוחד. הם מטיילים הרבה בטבע, עובדים בחקלאות, לומדים לשיר ולרקוד, ומשחקים גם בשיעורים וגם בהפסקות.

שורות 9-12

השאלה המנחה:

מה עושים בקיבוץ? (הילדים, הגדולים)

השאלות הנקודתיות:

מה מיוחד בביה"ס של הילדים?

שורות 13-17

אנשים מהעיר באים לקיבוץ הרדוף, כי יש שם מסעדה עם אוכל אורגני וחנות קטנה. בחנות יש תה, חומוס, תבלינים בלי כימיקלים ולחם מיוחד.

יש בקיבוץ הרדוף קורסים על הפילוסופיה האנתרופוסופית, כי הרבה אנשים רוצים לבוא ללמוד על הפילוסופיה ועל רודולף שטיינר, לפגוש את האנשים בקיבוץ ולשמוע על החיים המיוחדים בקיבוץ הזה.

שורות 13-17

פסקה אחרונה, התלמידים כבר עייפים, וגם המורים.

השאלה המנחה:

מה יש בקיבוץ?

הכוונה לתשובה:

1. _____

2. _____

א. _____

ב. _____

ג. _____

ד. _____

3. _____

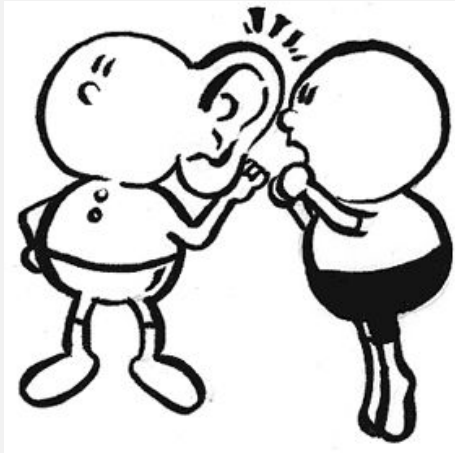
שאלת סיכום הטקסט

האם הייתם רוצים
לגור במקום כזה

כן/לא, מדוע

משימות לאחר הקריאה

הבעה בעל פה

◆ דיון כיתתי

◆ סיפור הסיפור מנקודת מבט שונה

◆ שיחות על פי סיטואציות מוגדרות (בקבוצות)

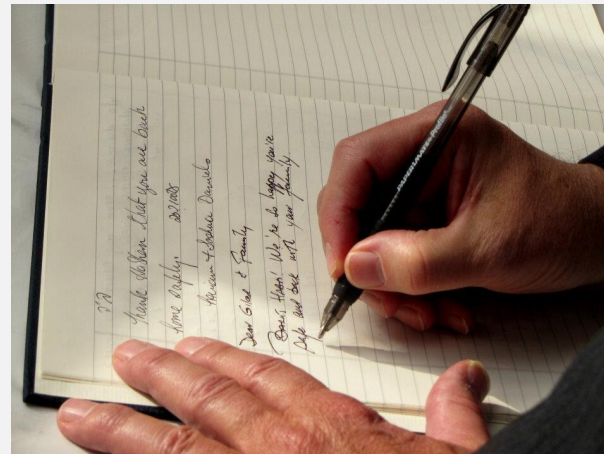
> דגש על שימוש באוצר המלים החדש מהטקסט

משימות לאחר הקריאה

הבעה בכתב

נושא (שניים) הקשור בתוכן או באוצר המלים של

הטקסט - רצוי עם רשימת מלים חדשות

סדנה

- קוראים את הקטע
- מחלקים את הקטע לקטעים
- חושבים על נושא/שאלה לפתיחה/מבוא
- כותבים שאלה מנחה לכל הקטע
- כותבים שאלה מנחה + שאלות קטנות לקטע הראשון.
- כותבים שאלה מסכמת או פעילות, לעבודה בסוף השיעור
- בעל-פה
- כותבים את הכול במצגת השיתופית

